

Aanpassingen huwelijksvermogensrecht

Harold Koster, datum 06-05-2017

Datum

06-05-2017

Auteur

Harold Koster

Folio weergave

[Download gedrukte versie \(PDF\)](#)

Vakgebied(en)

Ondernemingsrecht / Algemeen

Op dinsdag 28 maart 2017 heeft de Eerste Kamer wetsvoorstel 33987 tot invoering van de beperkte gemeenschap van goederen en enkele aanpassingen in de Faillissementswet aangenomen.^[1] Deze wet zal van kracht worden per 1 januari 2018.^[2] Deze herziening van het huwelijksvermogensrecht bevat ook enkele voor het ondernemingsrecht relevante aspecten.^[3]

De wet regelt dat bij een huwelijk waarbij geen huwelijkse voorwaarden zijn opgesteld, niet langer sprake is van een algehele gemeenschap van goederen, maar van een beperkte gemeenschap van goederen. De huidige gemeenschap van goederen omvat alle goederen en schulden van beide echtgenoten bij aanvang van het huwelijk of die tijdens het huwelijk opgebouwd worden of ontstaan. Op grond van de nieuwe wettelijke regeling vallen voorhuwelijkse goederen en schulden alleen in de gemeenschap als deze gemeenschappelijk – lees: van beide echtgenoten – zijn. Goederen die geërfd of geschonken worden maken geen deel uit van de huwelijksgemeenschap. Voor echtgenoten die al in gemeenschap van goederen getrouwd zijn op het moment dat de nieuwe wet in werking treedt, blijft de oude regeling gelden.

Voorts is er een regeling over een insluitingsclausule. Geërfd en geschonken vermogen maakt alleen deel uit van de gemeenschap als door de erflater of schenker in het testament of bij de gift is bepaald dat dit vermogen zal behoren tot de gemeenschap van goederen.

De wet kent ook een herziene regeling over de draagplicht van schulden en het verhaal van privé schuldeisers. Aldus gaat gelden dat echtgenoten de gemeenschapsschulden die niet uit gemeenschapsgoederen kunnen worden voldaan voor een gelijk deel dienen te dragen, tenzij uit de eisen van redelijkheid en billijkheid mede in verband met de aard van de schulden een andere draagplicht voortvloeit. De mogelijkheid tot het verhaal door schuldeisers voor eigen schulden van een echtgenoot wordt beperkt. In art. 1:96 lid 3 (nieuw) BW wordt het verhaal op de goederen van de gemeenschap voor een privéschuld van een echtgenoot geregeld. Dat verhaal is beperkt tot de helft van de opbrengst van het uitgewonnen goed. De andere helft komt aan de andere echtgenoot toe en valt dan buiten de gemeenschap. Wanneer een schuldeiser verhaal zoekt op een goed van de gemeenschap ten behoeve van de voldoening van een niet tot de gemeenschap behorende schuld, heeft die andere echtgenoot het recht tot overname van het goed tegen betaling van de helft van de waarde aan de gemeenschap. Daarna blijft het goed buiten de gemeenschap.

Van groot belang voor de praktijk is het nieuwe art. 1:95a BW. Indien een onderneming (eenmanszaak) buiten de gemeenschap valt, komt ten bate van de gemeenschap een redelijke vergoeding voor de kennis, vaardigheden en arbeid die een echtgenoot ten behoeve van die onderneming heeft aangewend, voor zover een dergelijke vergoeding niet al op andere wijze ten bate van beide echtgenoten komt of is gekomen. Dit geldt ook als een onderneming op naam en voor rekening van een personenvennootschap of een rechtspersoon wordt uitgeoefend en de gerechtigdheid tot die personenvennootschap of die rechtspersoon buiten de gemeenschap valt en de echtgenoot die daartoe is gerechtigd, in overwegende mate bij machte is te bepalen dat de winsten van die onderneming hem rechtstreeks of middellijk ten goede komen. Het lijkt verstandig om in huwelijksvoorwaarden vast te leggen op welke wijze die redelijke vergoeding moet worden vastgesteld.

Gevolg van de nieuwe wet is dat vaker sprake zal zijn van eigen vermogens van beide echtgenoten, waardoor vaker een beroep zal worden gedaan op vergoedingsrechten, die ontstaan door de verschuiving van de verschillende vermogens van de echtgenoten. Dit leidt ertoe dat het nog belangrijker wordt om een goede administratie bij te houden.

Voetnoten

[\[1\]](#)

Het betrof een initiatiefvoorstel van de Kamerleden Swinkels, Recourt en Van Oosten.

[\[2\]](#)

Zie het inwerkingtredingsbesluit van 11 mei 2017, *Stb.* 2017, 178.

[\[3\]](#)

Zie hierover ook A.N. Labohm en R.M. Kavelaars-Niekoop, "Enige civielrechtelijke en fiscaalrechtelijke aspecten van de onderneming in het nieuwe huwelijksvermogensrecht", *WFR* 2017/92.